

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 378.147:316.28:81'243

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15104635>

Використання короткометражних мультиплікаційних фільмів у навчанні української мови як іноземної

Павленко Оксана Миколаївна

старший викладач кафедри української мови Національного університету
«Києво-Могилянська академія», 04070, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2, Україна,
o.pavlenko@ukma.edu.ua, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6369-6082>

Прийнято: 15.02.2025 | Опубліковано: 28.02.2025

Анотація. Метою статті є теоретичне обґрунтування та методична розробка системи завдань за короткометражними мультиплікаційними фільмами на занятті з української мови в іномовній аудиторії. У статті здійснено студіювання науково-методичної літератури щодо впровадження мультиплікаційних фільмів у процес викладання української мови як іноземної. Для цього використано комплекс методів, з-поміж них: аналіз, синтез, порівняння та узагальнення. Виокремлено переваги впровадження мультиплікаційних фільмів як засобів навчання у процес вивчення української мови в іномовній аудиторії. Результати здійсненого дослідження засвідчили, що використання мультиплікаційних фільмів на заняттях з української мови як іноземної сприяє підвищенню мотивації студентів, удосконаленню їхніх комунікативних умінь, індивідуалізації та диференціації навчання; створює на занятті в межах ситуації природнє середовище; спонукає студентів до активності, творчості та самостійності, значно підвищує емоційний клімат в аудиторії. Установлено, що однією з основних проблем впровадження мультиплікаційних фільмів під час навчання української мови іноземних

студентів є добір відеоматеріалу. Визначено основні критерії добору, серед яких: змістова та естетична цінність мультфільму; його функційність для опанування лексичного чи/та граматичного матеріалу; відповідність рівню мовної підготовки студентів; актуальність та новизна тематики; невелика тривалість; належна якість відеоматеріалу. Для практичної частини розвідки обрано короткометражний бразильський мультфільм режисерського дуету Хелени Іларіо та Маріо Пече «Парасолька». На етапі планування спрогнозовано кінцевий результат роботи над мультфільмом. Укладено системи вправ, яка умовно охоплює три етапи: допереглядовий, переглядовий та післяпереглядовий. Описано методику роботи з мультиплікаційним фільмом «Парасолька» на кожному з етапів. У висновках зазначено, що мультиплікаційні фільми мають значний лінгводидактичний потенціал у викладанні української мови як іноземної, утім їх використання на заняттях з української мови як іноземної потребує від викладача значної методичної підготовки, зокрема розроблення дієвої системи завдань.

***Ключові слова:** українська мова як іноземна, інформаційно-комунікаційні технології, засоби навчання, комунікативна компетенція, відеоматеріал.*

Using short animated films in teaching Ukrainian as a foreign language

Oksana Pavlenko

Senior Lecturer at the Department of Ukrainian Language National University of Kyiv-Mohyla Academy, 2 H. Skovoroda Str., Kyiv, 04070, Ukraine, o.pavlenko@ukma.edu.ua, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6369-6082>

***Abstract.** The purpose of the article is to theoretically substantiate and methodologically develop a system of tasks based on short animated films in the Ukrainian language classroom for a foreign language audience. The article studies the scientific and methodological literature on the introduction of animated films into the*

process of teaching Ukrainian as a foreign language. For this purpose, a set of methods was used, including analysis, synthesis, comparison and generalization. The advantages of introducing animated films as teaching aids in the process of teaching Ukrainian to a foreign audience are highlighted. The results of the study have shown that the use of animated films in Ukrainian as a foreign language classes helps to increase students' motivation, improve their communication skills, individualize and differentiate learning; creates a natural environment in the classroom within the situation; encourages students to be active, creative and independent, significantly improves the emotional climate in the classroom. It is established that one of the main problems of introducing animated films in teaching Ukrainian to foreign students is the selection of video material. The main selection criteria are determined, including: the content and aesthetic value of the cartoon; its functionality for mastering lexical and/or grammatical material; correspondence to the level of language training of students; relevance and novelty of the topic; short duration; proper quality of the video material. For the practical part of the study, a short Brazilian cartoon by the directorial duo Helena Hilario and Mario Peche, Umbrella, was chosen. At the planning stage, the final result of the work on the cartoon was predicted. The system of exercises, which conditionally covers three stages: preview, viewing and postview, is compiled. The methodology of working with the animated film “Umbrella” at each stage is described. The article concludes that animated films have a significant linguodidactic potential in teaching Ukrainian as a foreign language, but their use in Ukrainian as a foreign language classes requires considerable methodological preparation from the teacher, in particular, the development of an effective system of tasks.

Keywords: *Ukrainian as a foreign language, information and communication technologies, teaching aids, communicative competence, video material.*

Постановка проблеми. Геополітичні, економічні, світоглядні реалії у суспільстві, стрімкий розвиток інформаційних технологій вимагають змін у

царині методики викладання української мови як іноземної. Особливо актуальним на сьогодні є підвищення ефективності мовної підготовки іноземців через впровадження в освітній процес мультимедійних засобів навчання. Інформатизація процесу навчання студентів у процесі вивчення української мови як іноземної є одним з найважливіших напрямів удосконалення вищої освіти. **Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Науковий інтерес учених та викладачів-практиків до проблеми використання відеоресурсів у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції студентів в останні десятиліття зростає. Різні аспекти проблеми впровадження відеоматеріалів у процес навчання української мови іноземних студентів досліджували вітчизняні вчені (Л. Азарова, Л. Горчинська, О. Деньга, І. Зозуля, О. Климова, Н. Плахотнюк, Т. Пустовіт, О. Самусенко, Л. Сидоренко, Г. Швець, І. Юзвяк та ін) [1; 2; 3; 4; 8; 10; 11; 13; 14; 15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості наукових розвідок щодо проблеми використання відеоматеріалів у процесі навчання іноземної мови, аспект упровадження в навчання української мови іноземних студентів коротких анімаційних та мультиплікаційних фільмів на сьогодні досліджений недостатньо, відсутня методика роботи з такими засобами, чим обумовлена **актуальність** обраного дослідження.

Внесок цієї роботи полягає в окресленні теоретичного підґрунтя для впровадження мультиплікаційних фільмів у процес викладання української мови як іноземної; виокремленні основних критеріїв добору мультфільмів; розробленні системи завдань за короткометражним мультиплікаційним фільмом, яка охоплює три етапи: допереглядний, переглядовий та післяпереглядний.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). *Мета* дослідження полягала в теоретичному обґрунтуванні та методичній розробці системи завдань за короткометражним мультиплікаційним фільмом на занятті з української мови в іномовній аудиторії.

Досягнення поставленої мети вимагало виконання таких **завдань**: здійснити аналіз науково-методичної літератури щодо впровадження мультиплікаційних фільмів у процес викладання української мови іноземним студентам; дібрати короткий мультиплікаційний фільм та розробити систему завдань для роботи з ним на занятті з української мови в іномовній аудиторії. Досягнення окресленої мети та поставлених завдань вимагало використання **комплексу методів**, зокрема: *аналізу, синтезу та узагальнення* лінгвістичної, педагогічної, навчально-методичної літератури – для визначення понятійного апарату, теоретичних засад використання відеоматеріалів у процесі викладання української мови як іноземної, виокремлення методичних орієнтирів добору мультиплікаційних фільмів; *порівняння* – для зіставлення різних методичних підходів до визначення критеріїв добору відеоматеріалів, виокремлення етапів роботи з мультиплікаційними фільмами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Студіювання наукової літератури дало змогу окреслити переваги використання мультимедіа-технологій загалом та мультиплікаційних фільмів зокрема у процесі навчання української мови як іноземної. З-поміж основних переваг дослідники виокремлюють: залучення всіх студентів на занятті до комунікативного процесу; організацію успішного комунікативно спрямованого навчання; створення мовного середовища; організацію навчального процесу відповідно до інтересів студентів; врахування міжкультурної складової [11, с. 90]. У свою чергу Л. Горчинська зауважує, що «застосування відеоматеріалів на заняттях з іноземними студентами, а також під час їхньої самостійної роботи відкриває ряд унікальних можливостей для викладача практично на всіх етапах навчання» [2]. Так, науковиця виокремлює основні можливості, що надають відеоматеріали: презентація мовного матеріалу в реальному контексті; розвиток умінь усномовного спілкування; підвищення мотивації вивчення мови. На підвищення мотивації під час вивчення української мови в іншомовній аудиторії за допомогою використання мультфільмів як навчального матеріалу вказує і вчена

О. Самусенко [9; 10]. Дослідниця І. Зозуля акцентує увагу на комунікативній спрямованості таких засобів навчання: «використання аудіо- та відеотехнологій є потужним інструментом для удосконалення комунікативних вмінь студентів» [3].

Для ефективного впровадження коротких мультфільмів як засобу навчання на заняттях з української мови як іноземної має бути розроблена система завдань за такими фільмами. Аналіз науково-методичної літератури не дав змоги зафіксувати дієвої методики роботи з мультиплікаційними фільмами, утім у науково-методичній парадигмі наявні дослідження методики впровадження інших жанрів мультимедіа-технологій у навчання української мови як іноземної, зокрема використання короткометражних фільмів. Уважаємо, що вимоги, сформульовані до роботи з короткометражними фільмами, частково можна адаптувати до впровадження мультиплікаційних фільмів. Учена Г. Швець з-поміж основних проблем організації роботи над короткометражними фільмами виокремлює проблему добору кінофільмів [12, с. 167]. Щодо цього науковиця зазначає: «Навряд чи доцільно говорити про сталі принципи добору кіноматеріалу: сукупність певних конкретних критеріїв зумовлена провідною навчальною метою, на досягнення якої спрямована робота з фільмом» [13, с. 158]. Водночас учена зауважує, що для того, аби заохотити студентів до спілкування, «фільм повинен бути цікавим для молодого глядача, хвилювати його, а отже, мотивувати до роздумів, висловлення власної думки, обговорення, дискусії, виконання творчих завдань» [13, с. 159]. Ми поділяємо думку дослідниці та вважаємо, що такі вимоги слушно використовувати й стосовно добору короткометражного мультфільму для нашої практичної розвідки. Серед основних критеріїв добору виокремлюємо: змістову та естетичну цінність мультфільму; його функційність для опанування лексичного чи/та граматичного матеріалу; відповідність рівню мовної підготовки студентів; актуальність та новизну тематики; невелику тривалість; належну якість відеоматеріалу.

Для практичної частини розвідки обрано короткометражний бразильський мультфільм режисерського дуету Хелени Іларіо та Маріо Пече «Парасолька». Це мультфільм має глибокий зміст, недарма він узяв участь у 19 кінофестивалях і був номінований на Оскар. Традиційно вважають, що мультиплікаційні фільми як засіб навчання більше підходять дітям. Утім якісні короткометражні анімаційні та мультиплікаційні фільми досить вдало можна впроваджувати у навчання української мови дорослих іноземних студентів.

Цей короткометражний мультфільм про хлопчика, якого тато через скруту та брак грошей привів до сиротинця і залишив на порозі. Все, що від тата залишилося у хлопчика, це жовтий шарф та дощові спогади. Хлопчикові не треба ані іграшок, ані солодощів, він мріє про жовту парасольку. Таку, як була у тата, бо переконаний, що дощ, який украв у нього тата, неодмінно поверне його. І тато буде стояти під дощем, ховаючись під жовтою парасолькою. Крім історії, яку нам розповідають режисери про хлопчика, у мультфільмі порушено низку серйозних проблем, які можна обговорити на занятті. З-поміж них: складні життєві обставини, неупереджене ставлення один до одного, взаємопідтримка, взаєморозуміння, дружба, кохання, дитячі травми тощо.

Дібраний мультиплікаційний фільм досить короткий – 7 хвилин. Сюжет розбитий на три частини, що дає змогу планувати роботу із частинами фільму окремо, переглядати на різних заняттях чи використовувати одну із частин для самостійної роботи студентів. У цьому фільмі ми не почуємо жодного слова, що, з одного боку, є недоліком, а з іншого – перевагою. Відсутність вербального супроводу мультфільму вимагає від викладача ретельнішої методичної підготовки, утім дає змогу наповнити фільм потрібним лексичним, граматичним та лінгвокраїнознавчим матеріалом.

«Парасолька» – це фільм морально-етичної проблематики, що забезпечує підвищення мотивації, мовленнєво-мисленнєвої активності студентів, покращення емоційного клімату. Залежно від мети та завдань заняття мультиплікаційний фільм можна використовувати для засвоєння таких

лексичних тем: «Родина», «Дружба і любов», «Стосунки між людьми», «Дитячі фобії», «Проблеми суспільства» тощо. Теми й ситуації спілкування відповідають рівню А2 – В1. Візуальне зображення короткометражного фільму можна досить вдало, на наш погляд, використати для формування граматичної компетентності іноземних студентів, зокрема для відпрацювання дієслів руху без префіксів та з префіксами (*йти, їхати, нести, вести, везти, піти, поїхати, прийти, приїхати, увійти, зайти, вийти*); знахідного і родового відмінків на позначення напрямку (*куди? до кого?*) та родовий на позначення початку руху (*звідки? від кого?*). Цінним вважаємо те, що через зорове сприйняття студенти мають змогу прослідкувати та відчутти тонкощі вживання дієслів руху. Розділяємо думку дослідниці О. Климової, яка вказує на ці переваги відеофільмів: «Зоровий ряд показує середовище, обставини дії, є органічно пов'язаним з темою, може формувати певні додаткові асоціації, допомагає зрозуміти залежність, що існує між мовою, мовленням та ситуацією завдяки безпосередньому чуттєвому сприйняттю» [4].

Перегляд мультфільму на занятті, на думку вчених, «потребує методичної підготовки, розробленої системи вправ, підготовки студентів до такого заняття, без чого перегляд не буде мати навчального характеру» [5, с. 33]. Суголосний з думкою щодо важливості підготовки й О. Мудрик, який зауважує: «Використання відео на заняттях робить процес навчання більш привабливим та цікавим, але без заздалегідь добре обдуманого методичного та спланованого заняття мало чим може допомогти у педагогічному процесі» [7, с. 88].

Після добору на етапі планування ми спрогнозували кінцевий результат роботи над мультфільмом. Оскільки в дібраному мультиплікаційному фільмі відсутній вербальний супровід, на наш погляд, роботу над ним варто організовувати у такий спосіб, щоб результатом роботи був створений текст. Наступним кроком методичного доробку було укладання системи вправ, яка умовно охоплює три етапи. Науковці по-різному йменують етапи роботи з відео- та аудіотекстами: підготовчий, демонстраційний, постдемонстраційний [6,

с. 116]; установчий, супровідний, післятекстовий [7, с. 89]; передпереглядовий, активного перегляду, заключний [15, с. 7]; передтекстовий, текстовий і післятекстовий [1, с. 9].

У нашій роботі пропонуємо виокремлювати такі етапи: допереглядовий, переглядовий та післяпереглядовий. Перший з них є вкрай важливим. Добираючи допереглядові завдання, ставили за мету не лише передбачити лексеми, які використовуватимуть студенти для створення тексту, а й актуалізувати уживання дієслів руху без префіксів та з префіксами. Для підготовчого етапу було розроблено 6 вправ та створено невеликий текст-передмову. Це дало змогу попередньо ознайомити студентів з героями та сюжетом фільму, налаштувати їх на перегляд та продукування власного тексту.

Завдання 1. Читайте текст.

Передмова очима Оленки

Привіт! Мене звати Оленка. Щойно я прийшла зі школи. Мама поїхала до магазину купувати іграшки, тато ще вранці поїхав на роботу, а дідусь пішов на базар. Добре, що бабуся вдома. Ми з нею п'ємо чай і говоримо. Я думаю, що мама привезе з магазину нову іграшку. Напевно, це буде сюрприз для мене!

Прийшов з базару дідусь Андрій і сказав, що на вулиці пішов дощ і одразу стало холодно. Він приніс із базару свіжі фрукти, і зараз ми ласуємо ними та чекаємо на маму.

Нарешті повернулася мама. Але сюрпризу в мене немає...

Вона привезла з магазину коробку іграшок, але вони не для мене. Оце так «сюрприз»! Я не просто засмучена, я ображена. Коли я запитала маму, для кого ці іграшки, мама відповіла: «Скоро все побачиш».

Запам'ятайте!

Пішов дощ / сніг / град = почався дощ / сніг / град

Завдання 2. Заповніть таблицю і поспілкуйтеся.

Таблиця 1

	<p>Дідусь немає вдома. Він...</p>

Джерело: власна розробка автора

Завдання 3. Робота в парах. Уявіть, що у двері подзвонили, на порозі стоїть сусід і запитує, де члени вашої родини. Поспілкуйтеся.

Зразок:

- Добрий день!
- Добрий день!
- Дідусь удома?
- Ні, нема. А де він?
- Він **пішов** на базар.

Завдання 4. Відповідайте на запитання.

1. Звідки прийшла Оленка?
2. Куди поїхав тато?
3. Куди поїхала мама?
4. А де була бабуся?
5. Що приніс дідусь із базару?
6. Що мама привезла з магазину?
7. Чому Оленка образилась?

Завдання 5. Складіть речення за моделями: поїхати (*куди?*); піти (*куди?*); прийти (*куди? звідки?*); поїхати (*куди? звідки?*); принести (*куди? що? для кого?*); привезти (*кого?*) (*куди? що? для кого?*); привести (*кого? куди?*); зайти (*куди?*);

занести (*що? куди?*); побігти (*за ким?*); прибігти (*до кого?*); під'їхати (*куди?*); підійти (*куди?*).

Завдання 6. З'ясуйте значення слів та фраз.

Підставка для парасольок – підставка, куди ставлять парасольки; *дитячий будинок, сиротинець* – будинок, де живуть діти, у яких немає батьків; *ласувати фруктами* – їсти фрукти і насолоджуватися; *дощ не вищував* – дощ не закінчувався; *ні за що в світі* – ніколи; *рятівниця* – та, що рятує; *історія очима Оленки* – як бачить цю історію Оленка; *чимдуж побіг* – дуже швидко побіг.

Переглядний етап передбачав постановку запитання та почергову демонстрацію частин мультфільму (перша – 00:00–05:28; друга – 05:28–07:00). Складність запитання залежить як від мети, так і від рівня володіння українською мовою іноземців.

Завдання 7. Перегляньте першу частину мультфільму та відповідайте на запитання: чому Андрійко понад усе на світі мріяв про жовту парасольку?

Після перегляду студенти відповідають на запитання та виконують післяпереглядні завдання.

Завдання 8. Установіть відповідності між картинками та поданими реченнями.

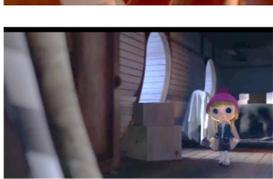
Картинки – це стоп-кадри з переглянутого мультфільму. За потреби окремі епізоди демонструємо ще раз. Це завдання дає змогу не лише обговорити сюжет, а й закріпити уживання дієслів руху. Перелік пропонованих речень:

Таблиця 2

їхати / приїхати (*куди? до кого?*)

1. Мама й Оленка їдуть у дитячий будинок до дітей.
2. Мама й Оленка приїхали у дитячий будинок до дітей.

 	<p>везти / привезти (кого? куди?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мама везе донечку до дитячого будинку. 2. Мама привезла донечку до дитячого будинку.
 	<p>везти / привезти (для кого? що?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вони везли для дітей подарунки. 2. Вони привезли для дітей подарунки.
 	<p>виходити / вийти (звідки?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мама виходить з машини. 2. Андрій побачив, як мама вийшла з машини.
 	<p>заходити / зайти (куди?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оленка з мамою заходять у будинок. 2. Оленка з мамою зайшли в будинок.
 	<p>йти / прийти (куди? до кого?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оленка йде на другий поверх у кімнату до Андрія. 2. Оленка прийшла на другий поверх у кімнату до Андрія.

	<p>йти / прийти (куди?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мама та вихователька теж ідуть у кімнату Андрія. 2. Мама й вихователька теж прийшли в кімнату Андрія.
	<p>вести / привести (кого? куди?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тато веде Андрійка до дитячого будинку. 2. Тато привів Андрійка до дитячого будинку.
	<p>йти / піти (куди?)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тато залишає Андрійка й іде кудись. 2. Тато залишив Андрійка та пішов кудись.

Джерело: власна розробка автора за мультфільмом «Парасолька» [16]

Наступний етап роботи над першою частиною мультфільму – створення тексту. Пропонуємо половину тексту створити від імені Оленки, а другу частину від імені Андрійка. Продукуючи текст, звертаємо увагу, що герої бачать по-різному ті самі події. Однією з ідей мультфільму є заклик автора побачити світ очима людей, які поряд, збагнути все, що вони відчувають. Для створення тексту переглядаємо першу частину окремими епізодами. Для слабшої групи можна запропонувати відтворення готового тексту, в якому треба замість крапок вставити потрібні дієслова руху в правильній формі.

Завдання 9. Створіть текст від імені Оленки.

Історія очима Оленки

У мене зовсім не було настрою кудись **їхати**. Але ж я обіцяла. Ми сіли в машину та **поїхали**. На вулиці йшов дощ, тому **їхати** було не дуже весело. На першому сидінні мама везла коробку, а я сиділа на задньому сидінні геть без настрою.

Куди мене мама **везе**? Аж ось ми **підїхали** до невеликого гарного будинку, мама ще раз перевірила адресу, поглянула на мене і сказала: «**Виходьмо**, ми **приїхали**». **Виходити** з машини зовсім не хотілося, бо дощ не вщухав. Добре, що в нас була наша улюблена жовта парасолька! Вона нас і порятувала.

Коли ми **підійшли** до будинку ближче, я побачила вивіску «Дитячий будинок». Мама пояснила, що ми **приїхали** в гості до дітей-сиріт і ці подарунки для них. До речі, мама в руках **несла** велику коробку іграшок. Це й були подарунки для дітей, які не мали батьків. Дивно, чому мама не сказала одразу, що іграшки для них? Я б ні за що в світі не ображалася, що мама не купила нову іграшку для мене.

Відчинила двері приємна пані і одразу запросила нас **зайти** до будинку. Мама та пані **пішли** до дітей у кімнату, а я **несла** в руках жовту парасольку й не знала, куди її діти. Біля гральної кімнати я побачила підставку для парасольок і поставила туди свою мокру жовту рятівницю. З кімнати, де мама дарувала іграшки, я чула радісні голоси дітей. Напевно, вони вже отримали подарунки, а я все пропустила. Коли я **йшла** до кімнати, я помітила дивного хлопчика. Він стояв за дверима схвильований, навіть не дивився в кімнату, де мама дарувала іграшки, а очей не зводив із моєї мокрої парасольки. «Він що, не любить гратися? – подумала я. – Дивак, та й годі!»

Коли я **зайшла** в кімнату, мама поставила коробку на килим, і діти обирали собі подарунки. Які ж вони були щасливі! Діти **бігали** по кімнаті, веселилися, гралися. І тут я згадала про дивака. Він досі за дверима? І я вирішила **піти** й покликати його. І що я побачила? Ні дивака, ні моєї парасольки! Добре, що моя жовта рятівниця лишила мокрий слід, за яким я точно її знайду!

Завдання 10. Створіть текст від імені Андрійка.

Продовження історії очима Андрійка

Коли машина **під'їхала** до нашого сиротинця, я сидів на другому поверсі біля вікна. Я страшенно люблю дощ, бо вірю, що саме коли буде дощ, до мене обов'язково **прийде** тато. Дощ забрав у мене тата, дощ неодмінно має його повернути. А ще понад усе на світі я люблю жовті парасольки, бо саме така була у мого любого тата. Я сидів біля вікна, малював на склі себе і тата. Ми з татом **ідемо** вулицею, як колись. **Іде** дощ, біля мене тато – більше нічого й не треба. Я не хотів ані іграшок, ані солодоців, я мріяв про жовту парасольку, під якою ховається тато. І ось у цю мить з машини хтось **вийшов**. Я не бачив, хто це був, але одразу впізнав татову жовту парасольку. Я чимдуж **побіг** на перший поверх і сховався за дверима.

Я не міг ані дихати, ані говорити. І ось я побачив, як татову парасольку **несе** якась дівчинка. Невже тато тепер живе з нею? Дівчинка **підійшла** до підставки для парасольок, поставила туди татову парасольку і **пішла** в гральну кімнату. У мене руки тремтіли, але я впорався. Я схопив татову парасольку і швиденько **побіг** у свою кімнату. «Вона моя, тільки моя, – бриніло у мене в голові». Щойно я сховав парасольку до шафи, до кімнати **зайшла** та дівчинка, що залишила татову парасольку в підставці. Я не зміг захистити парасольку, вона в мене її відібрала. Згодом у кімнату **прийшли** вихователька й якась пані, потім я дізнався, що це мама дівчинки. Я не стримався – заплакав і все розказав. Я розповів про тата й про татову жовту парасольку. Ми **припливли** з татом до цього міста кораблем. Довго ми **ходили** вулицями, шукали кращого життя, але так і не знайшли. Тато **привів** мене до сиротинця та й залишив. А сам **пішов** кудись...

У мене від тата тільки оцей жовтий шарф лишився та спогади про жовту парасольку.

Наступний етап – робота над малюнками (Рис. 1; Рис. 2). На цьому етапі студенти передбачають розвиток сюжету.

Завдання 11. Робота в парах. Уважно роздивіться малюнки та розкажіть, як склалася доля героїв далі.

Рисунок 1

Джерело: за мультфільмом «Парасолька» [16]

Рисунок 2

Джерело: за мультфільмом «Парасолька» [16]

На третьому етапі роботи над короткометражним мультфільмом переглядаємо його другу частину (05:28–07:00) і за стоп-кадрами відтворюємо сюжет.

Завдання 12. Складіть кінцівку розповіді, продовжуючи речення.

1. Коли Андрій та Олена були вже в літах 2. Одного разу до них у магазин 3. із магазину 4. Щойно дівчинка пішла 5. Він не міг

лишатися на місці і... . 6. Потім Андрій 7. Андрій не втримався на ногах і 8. До нього одразу 9. Наприкінці фільму

Завершальним етапом роботи над короткометражним мультфільмом може бути висловлення враження від перегляду чи роздуми над однією з проблем, що порушують режисери мультфільму.

Висновки. Отже, мультиплікаційні фільми мають значний лінгводидактичний потенціал у викладанні української мови як іноземної. Перегляд мультиплікаційних фільмів сприяє підвищенню мотивації студентів, удосконаленню їхніх комунікативних умінь, індивідуалізації та диференціації навчання; створює на занятті в межах ситуації природне середовище; спонукає студентів до активності, творчості та самостійності; покращує емоційний клімат. Важливою проблемою в організації такої роботи є добір мультиплікаційного фільму. З-поміж основних критеріїв добору виокремлюємо: змістову та естетичну цінність мультфільму; його функційність для опанування лексичного чи/та граматичного матеріалу; відповідність рівню мовної підготовки студентів; актуальність та новизну тематики; невелику тривалість; належну якість відеоматеріалу. Використання мультиплікаційного фільму на заняттях з української мови як іноземної потребує методичної підготовки, розробленої системи вправ, яка охоплює три етапи: допереглядний, переглядовий та післяпереглядний.

Список використаних джерел

1. Азарова Л. Є., Пустовіт Т. М., Горчинська Л. В. Використання мультимедійних технологій у вивченні фразеологізмів на заняттях з української мови як іноземної. *Закарпатські філологічні студії*. 2020. Вип. 13. Т. 1. С. 7–12.

2. Горчинська Л. В. Деякі аспекти використання відеоматеріалів при навчанні української мови як іноземної. *Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ (27-28 квітня 2020 р.)*. Вінниця. URL:

<https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2020/paper/view/9663/8104>. (дата звернення: 26.01.2025).

3. Зозуля І. Є. Викорстання аудіо- та відеоматеріалів у вивченні української мови як іноземної. *Матеріали LI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 31 травня 2022 р.* URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-frtzp/all-frtzp-2022/paper/view/15118/13520> (дата звернення: 26.01.2025).

4. Климова О. В. Методика використання відеофільмів на занятті з англійської мови на прикладі фільму “My Fair Lady”. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія.* Зб. статей: Ялта: РВВ КГУ, 2011. Вип. 34. Ч. 1. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0a9bfe92-69e3-4132-a9c2-69169662e26f/content> (дата звернення: 26.01.2025).

5. Климова О. В. Методика роботи з відеоматеріалами на занятті з англійської мови. *Проблеми підготовки сучасного вчителя.* Умань, 2011. Вип. 4 (Ч. 1). С. 31–35.

6. Конопляник Л. М. Етапи роботи з автентичними відеоматеріалами у процесі підготовки майбутніх інженерів-будівельників до іншомовного професійного спілкування. *Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки.* 2017. Вип. 75 (2). С. 114–120.

7. Мудрик О. В. Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2022. № 80. Т. 2. С. 87–91.

8. Плахотнюк Н. П. Викорстання автентичних відеоматеріалів у процесі вивчення іноземної мови професійного спрямування у вищих навчальних закладах. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology.* 2017. С. 29–33.

9. Самусенко О. М. Вивчення міфопоетичної картини світу на заняттях з лінгвокраїнознавства української мови на матеріалі мультфільмів. *Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі.* Суми, 2017. Вип. 4. С. 245–252.

10. Самусенко О. М. Українські мультфільми як навчальний матеріал у курсі лінгвокраїнознавства. *Ucrainica VII. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury: sborník příspěvků z mezinárodní konference VIII Olomoucké symposium ukrajinistů střední východní Evropy. Olomouc, 2016. С. 611–617.*

11. Сидоренко Л. М., Деньга О. А. Оптимізація процесу навчання української мови як іноземної за допомогою мультимедійних ресурсів. *Мова: кодифікація, компетенція, комунікація. 2019. № 1. С. 88–96.*

12. Швець Г. Д. Теоретико-методичні засади навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02. Київ, 2021. 689 с. URL: <https://cutt.ly/pbKX7To> (дата звернення: 26.01.2025).

13. Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ: Фенікс, 2019. 529 с.

14. Юзвяк І. П. Мультфільми на уроках з української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної. Львів, 2012. Вип. 7. С. 76–83.*

15. The World of Cinema: Посібник-практикум /Т. М. Онопрієнко та ін. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 224 с.

16. Umbrella. URL: https://youtu.be/B11FOKpFY2Q?si=_Zm3oyBHIU8YAXGi (дата звернення: 26.01.2025).